

FELSEFE NEDİR?

- **philia** (*sevgi*) + **sophia** (*bilgelik*)
- **Philosophia**, ***bilgelik sevgisi***
- **Felsefe**, bilgiyi ve hakikati arama işi

“ Felsefe deęil, felsefe yapmak öęrenilir” KANT

- Felsefe, insanın kendisi, yaşamı, içinde yaşadığı toplum ve evren üzerine düşünme etkinliklerinin sonucunda ortaya çıkmış bir disiplindir.
- Düşünce üzerine düşüncedir.
- Bilgiden çok, bilginin aranması önemlidir.

Felsefeyle Tanışmanın Yolu Sorular Sormaktan Geçer

- Ben kimim? Ya da neyim?
- Ben neye kesinlikle inanabilirim?
- Bazı şeylerin iyi ve doğru olduğu apaçık mıdır?
- Değerler zamana ve mekana göre değişir mi?
- Yaşamın sonul bir anlamı var mıdır?

FELSEFENİN SORULARI

- Felsefede asıl olan soru sormaktır. Sorular cevaplardan daha önemlidir. Felsefenin soruları diğer bilimlerden farklıdır ve genellikle 'nedir?' sorusudur.
- Bu tarz soruların kesin cevabı yoktur.
- Zaten felsefenin cevap kaygısı yoktur. Çünkü amaç, bilginin aranmasıdır.

YANI ŐİMDİ BİZ EN
YAVAS ANTILOPLARI YAKALA .
DİĞİMİZ İÇİN ASLINDA EVRİMSEL
AÇIDAN EN HIZLI ANTILOPLARIN
NESLİNİ ÇOĞALTIYORUZ...
BURADAKİ MANTIKSIZLIŐI
GÖREBİLİYÖ MÜSÜN?..

ABİ SANA Bİ
KIZ BULALIM...

FELSEFENİN İŞLEVİ

- İnancın biçimlenmesinde etkileri olmuştur. (Hristiyanlığın temellendirilmesinde)
- Filozofların düşünceleri, büyük oluşum ve düşüncelerin ortaya çıkmasında etkili olmuştur (örneğin Fransız Devrimi)
- Felsefe, bilime ürettiği sorularla yardımcı olur.

BİLGİ VE ÇEŞİTLERİ

A-BİLGİ NEDİR?

Bilgi, insan ile çevresi arasında kurulan ilişkidir. Bu ilişki sürecinde insanın karşılaştığı nesnelere algılama etkinliğine **bilme**, bu etkinlik sonucu elde edilene de ***bilgi*** denir.

B. Bilgi Çeşitleri

1. Gündelik Bilgi
2. Dinsel Bilgi
3. Teknik Bilgi
4. Sanat Bilgisi
5. Bilimsel Bilgi
6. Felsefi Bilgi

B-BİLGİ ÇEŞİTLERİ

1- **Gündelik Bilgi:** İnsanın günlük algılarının, duyu organlarının bildirdiklerine dayanarak elde edilen bilgidir. Düzensiz, öznel, sezgisel, sonuçları kesin olmayan, tecrübelerle dayanan bilgidir.

Bu tür bilgilerde 'olayların nedeni' açıklanmadığından bilim bu tür bilgilere itibar etmez.

2- *Dinsel Bilgi*: Dini bilgide özne ile nesne arasındaki ilgi inanç bağına göre kurulur. Dini bilgiye göre, Tanrı peygamberler aracılığıyla bilgileri insanlara ulaştırır. Bu bilgiler vahye dayandığı için bilimsel bilgi sınıfına girmez.

**** Özneldir, sistemattiktir, tutarlıdır, tartışılmaz, şüphe duyulamaz, mutlaktır.**

3- *Teknik Bilgi*: Bilimin pratik amaçlarla kullanılmasından doğan bilgi türüdür. Doğal nesnelerin şeklini değiştirerek, onların insan yaşamını kolaylaştıracak şekilde kullanılmasıdır.

Bilim doğayı anlamak ve açıklamak amacı güder. Teknoloji ise , doğayı insan varlığının amaçları için kontrol altına almayı amaçlar.

4- ***Sanat Bilgisi***: Sanat, güzeli arayan, gerçekliği simgelerle açıklamaya çalışan bir etkinliktir. Sanatçı (özne) ile yöneldiği nesne arasındaki etkileşim sonucu oluşan bilgi türüdür.

5- *Bilimsel Bilgi*: Akla ve aklın yönettiği deneylere dayanarak ve yöntem kullanarak elde edilen sistemli bilgidir. Evreni, evrenin içindeki varlıkları ve insanı her yönüyle ele alır ve araştırır.

Bu konuları neden-sonuç ilişkisine göre araştırırken, konusu, yöntemi, objektifliği, sistemliği ve kontrol edilebilmesi ile diğer bilgi türlerinden ayrılır.

Bilimsel Bilginin Türleri

- a- Formel Bilimler (doğada olmayan, düşünsel bilgiler. Matematik, mantık, vs)
- b- Doğa Bilimleri (fizik, kimya, vs)
- c- İnsani /beşeri Bilimler (insanı konu alan bilimler. Sosyoloji, psikoloji, tarih. vs.)

Bilimsel Bilginin Özellikleri

- 1- Nesneldir (objektiftir)
- 2- Genelleştirilmiştir
- 3- Kesindir (?)
- 4- Evrenseldir
- 5- Birikimli ilerler
- 6- Akla dayanır (neden-sonuç ilişkisi kurar)
- 7- Tekrarlanabilir
- 8- Varlığı parçalı olarak ele alır
- 9- Belirli yöntemlerle elde edilir
- 10- Olgusaldır. Somut oluşum ve olaylara dayanır. Tanrı ve ruh gibi metafizik kavramlarla ilgilenmez.

6- Felsefi Bilgi

- Felsefe, bilginin temelinde bulunan bir takım gerçeklere ve insan davranışını yöneten ilkelere ulaşma çabasıdır.
- Bir düşünme etkinliği olarak felsefe, insanların ve yaşamın anlamı üzerine düşünmeyi sağlar. Bu düşünme etkinliğinin sonucunda ortaya çıkan ürüne **felsefi bilgi** denir.

Felsefi bilginin özellikleri

- 1- Akla dayalı ve tutarlıdır
- 2- Birleştirici ve bütünleştiricidir
- 3- Özneldir
- 4- Birikimli ilerleme özelliğine sahip değildir
- 5- Eleştireldir
- 6- Tarihten soyutlanamaz
- 7- Varlığı bütün olarak inceler
- 8- Sonuçları kesin değildir
- 9- En genel bilgileri kapsar

Kaynakça

M. Gökberk (1967) Felsefe Tarihi. Genişletilmiş 2. basım. Ankara Bilgi Yayınevi.

W. K. C. Guthrie , (2011), Yunan Felsefe Tarihi - Sokrates Öncesi İlk Filozoflar ve Pythagorasçılar. İstanbul: Kabalıcı.

T. Mengüşoğlu, (2000), Felsefeye Giriş.

Magee, B. (2004). Felsefenin Öyküsü. Ankara: Dost.

"Hilav, S. (1993). Felsefe Yazıları. İstanbul: YKY. "

Ferry, L. (2007). Gençler için Batı Felsefesi. İstanbul: Türkiye İş Bankası

Honer, S.M. ve Hunt, T.C. (1996). Felsefeye Çağrı. (çev.H. Ünder). Ankara: İmge.

"Guattari,F. ve Deleuze,G. (1993). Felsefe Nedir? (Çev. T.Ilgaz). İstanbul: YKY. "

Warburton, N. (2008). Felsefeye Giriş. İstanbul: Paradigma.